

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1980/369

Karar No : 1980/449

ÖZET : Sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin bulunmakla beraber,1402 sayılı Yasa'nın 13/a. ve b. maddesindeki koşullar da işlenmeyen suçlara ait davaların Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Ferudun Yılmaz, Hüseyin Alkan, Ali Maden

O L A Y : 9.5.1978 günü sanıklar, yakınıcı Aziz Yaman'a etkili eylemde bulunmuşlardır. Ankara Cumhuriyet Savcılığı 12.5.1978 günlü iddianamesinde; sanıklarla yakınıcının, aynı okulda öğrenci olduklarını, aralarında görüş ayrılığı bulunduğunu, olay günü okuldan çıkan yakınıcıyı izleyen sanıkların, okula gelmemesini söylediklerini, bunu temin için iki gün iş ve gücüne engel olarak biçimde etkili eylemde bulunarak öğrenim özgürlüğünü engellemeye kalkıştıklarını ileri sürerek, eylemlerine uyan Türk Ceza Kanunu'nun 188/6., son ve 62. maddelerine göre cezalandırılmaları istemiyle Ankara 9. Asliye Ceza Mahkemesi'ne kamu davası açmıştır.

Ankara 9. Asliye Ceza Mahkemesi ; 12.4.1979 gününde, 1978/289-1979/102 sayılı ihe, sanıklara atılı suçların; öğrenim özgürlüğü aleyhine işlendiği, sıkıyönetim ilanına ilişkin yaygın şiddet eylemlerinden bulunduğu ve davanın sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nin görevine girdiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi : 21.5.1980 gününde; Suçun, sıkıyönetim ilanından önce işlendiği, sıkıyönetim ilanına neden olan suçlardan bulunmadığı, sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içinde bağlantı olmadığı, davanın Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevine girdiği belirtilerek 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre görevli Yargı yerinin tayini için Mahkememiz'e başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü , Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özduval, İsmail Oğuz, Orhan Erdem, Şeref Tolungüç, Servet Tüzün ve Hasan Çelikkale'nin katılmalarıyla yaptığı 8.12.1980 günlü toplantıda, geçici Raportör Danıştay Yardımcısı M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Paşsavcılığı ile Askeri Yargıtay Paşsavcılığı'nın davada Askeri Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Paşsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganiöğlü ile Askeri Yargıtay Paşsavcısı yerine katılan Yardımcı Yavuz Ögüt'ün davada Adli Yargı'nın görevli olduğu biçimindeki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Suç, 26.12.1978 günü ilan olunan sıkıyönetimden önce 9.5.1978 gününde Ankarada işlenmiştir.

Dosyada bulunan Ankara Cumhuriyet Savcılığı'nın 12.5.1978 günlü iddianamesinde aynı okulda öğrenci olan sanıklarla yakınıcı arasında görüş ayrılığı bulunduğu ve suçun bu nedene bağlı olarak işlendiği belirtilmektedir. Şu hale göre sanıklara Atılı suç, sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu gibi, temel haklardan olan öğrenim özgürlüğünü ortadan kaldırmaya yönelik olarak işlenmesi nedeniyle de Milli Güvenlik Konseyi 7 Sayılı Kararı'nın 4. maddesi kapsamına girmektedir.

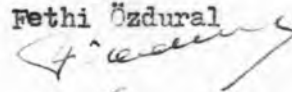
Ancağ bu suç, sıkıyönetim ilanından 3 aydan daha önce işlendiğinden 1402 sayılı Yasa'nın 13/a. maddesi kapsamı dışında kaldığı gibi, sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içinde bağlantısını gösteren bir kanıtın dosyada bulunmaması nedeniyle aynı Yasa'nın 13/b. maddesi kapsamına da girmekte, bu duruma göre devletin Adli Yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

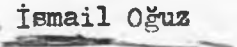
Açıklanan nedenlerle Ankara 9. Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

Bu görüşe Ahmet H. Boyacıoğlu ve Şeref Tolungüç katılmamışlardır.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Ankara 9. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 12.4.1979 günlü, Esas 1978/289, karar 1979/102 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, Ahmet H. Boyacıoğlu ile Şeref Tolungüç'ün karşı oylarıyla ve oyçokluğuyla 8.12.1980 gününde kesin olarak karar verildi.

Başkan
Ahmet H. Boyacıoğlu

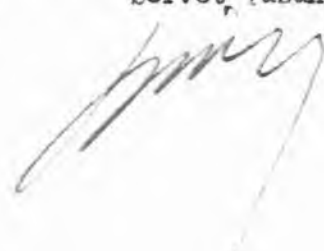
Üye
Fethi Özdural

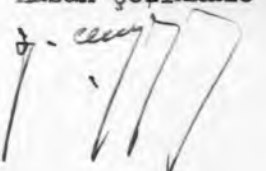
Üye
İsmail Oğuz

Üye
Orhan Erdem

Üye
Şeref Tolungüç

Üye

Üye
Servet Tüzün

Üye
Hasan Çelikkale

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1990/369

KARŞI OY YAZISI

Kararda da kabul edildiği gibi, sanıklara yükletilen suç sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkindir ve temel haklardan olan öğrenim özgürlüğünü ortadan kaldırmaya yöneldiği ve onu amaçladığı için de Milli Güvenlik Konseyi'nin 7 sayılı kararının 4. maddesi kapsamındadır.

Gerçi suç, 1402 sayılı sıkıyönetim Yasası'nın değişik 13/a. maddesinde öngörülen üç aylık süre dışında işlenmiştir. Bununla birlikte, aynı Yasa'nın 13/b. maddesindeki "umumi ve müşterek gaye içinde irtibat" halinin bulunduğu da açıktır, Söyleki, Yasa Koyucu, Ceza Yargılamaları usulü Yasa'nın 3. maddesindeki "irtibat" halini yeterli bulmamış, onu saklı tutmakla beraber, daha geniş kapsamlı bir irtibat ve bağlılık durumunu yasalaştırmıştır. Bu hususu, sıkıyönetim mahkemelerinin elindeki davalardan biriyle eylemli bağlılık biçiminde görmek ve anlamak her şeyden önce yasa koyucunun amacına ters düşer, Yasa Koyucu, bu hükümle, amaçta birliği düşünmüş ve bunun genelde aranmasını istemiştir.

Yasa hükümünün taşıdığı bu anlam karşısında, sıkıyönetim mahkemelerindeki davaların saikleriyle bu davadaki sanıkların suç işlemekle güttükleri gaye arasında genelde amaç birliği vardır ve bu açıktır.

Bu nedenle biz 13/b. maddesindeki irtibat halinin varlığını gördüğümüzden, aksini düşünen çokluk kararına katılmıyoruz.

Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Seref Tolungüç

